

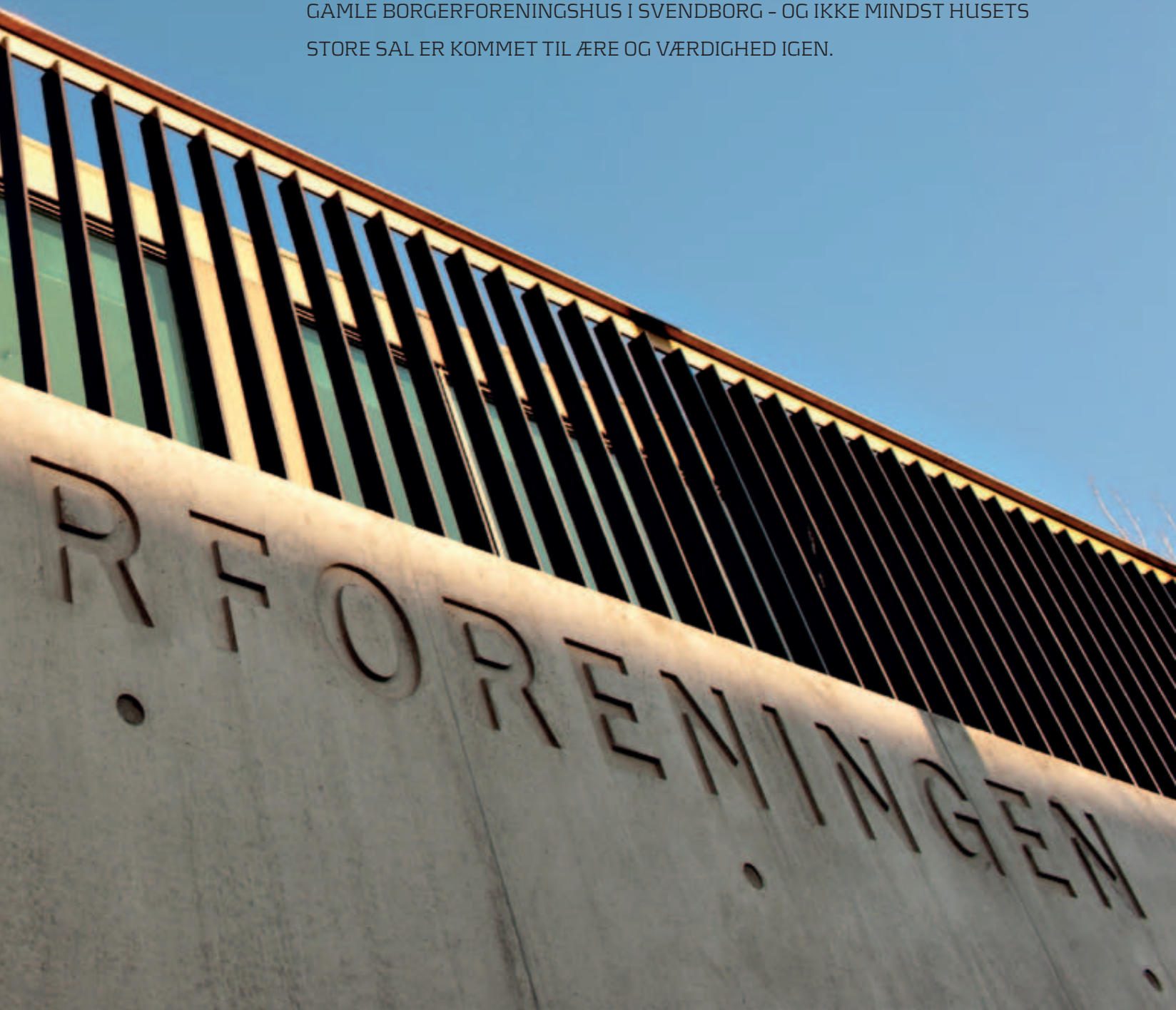
Tekst: *Henrik Terney* - Foto: *Alex Tran*

bal

i borgerforeningen

DET TOG DET MESTE AF ET ÅR, MEN NU ER DET FÆRDIGT. EN STORSTILET
RENOVERING OG OMBYGNING HAR GIVET NYT LIV TIL DET MERE END 100 ÅR
GAMLE BORGERFORENINGSHUS I SVENDBORG - OG IKKE MINDST HUSETS
STORE SAL ER KOMMET TIL ÆRE OG VÆRDIGHED IGEN.

bal

i borgerforeningen

Det er nyt og gammelt, der mødes på Ramsherred i Svendborg, hvor byens gamle borgerforeningshus netop har overstået en storstilet renovering og ombygning.

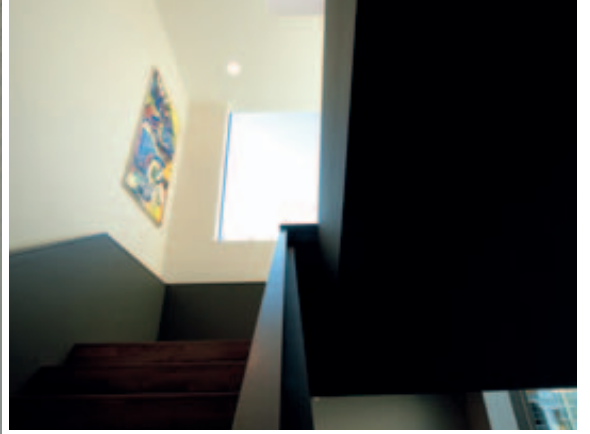
Det første, der møder svendborgenserne og byens turister efter, at det store projekt har set sin afslutning, er en moderne facade i glas og rustrødt, oxideret jern. Et stilrent, stramt udtryk, der bliver brudt af tre, moderne skulpturer, der har fundet plads umiddelbart foran byens nye kulturhus. Vel indenfor tager en moderne café imod. Kulturhuscaféen ligger i den ny mellembbygning, der forbinder den gamle teatersal og borgerforeningshusets festsal; Guldsalen. Selve caféen ligger tilbagetrukket og antracitgrå i det store, lyse lokale, hvor kvadratiske borde og behagelige, sorte stole gør det muligt for gæsterne at nyde såvel en caffè latte som en lokal Ale no. 16 fra fynske Refsvindinge; et appetitligt menukort hører sig naturligvis også til. En stor

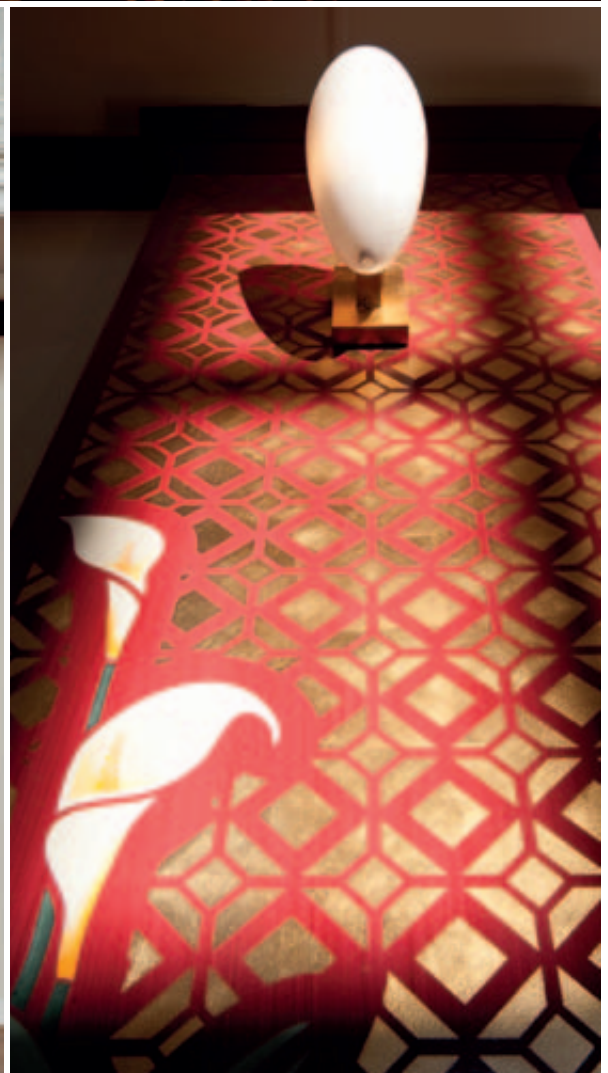
rotunde, fuldspartlet og fuldstændig glat bag den hvide filt, slipper lys og fornemmelse af luft ned til caféen fra store ovenlysvinduer i loftet på etagen ovenover. Helt centralt placeret under lyset står en stor stenskulptur, Træet.

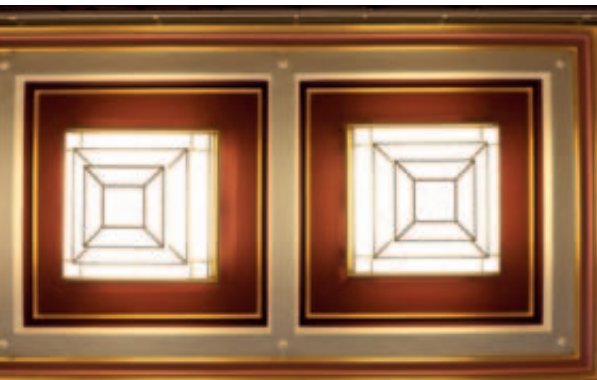
En sort trappe med ædeltræ-trin leder henholdsvis op til kulturtorvet, hvor gæster kan sidde i en Poul Volthers Coronastol eller i røde sofaer og læse eller sludre, og ned til garderoben i kælderen. Gulvet i kælderen er af blankpoleret, sort beton, og udover garderoben rummer kælderen også både herre- og dametoiletter; herretoiletterne med vægge i mørk-orange, nærmest som brændt okker og antracitgråt. Et hurtigt kig på dametoiletterne afslører identisk indretning dog med beige, nærmest lyserøde, vægge.

Fra caféen er der til venstre adgang til byens gamle teatersal, der står med nylakeret sildebensparket – nymalet, sort og klar til forestilling.

Et helt usædvanligt samarbejde mellem medlemmer af Svendborg Malerlaug har givet byens gamle borgerforeningshus nye farver. Medlemmerne gik sammen og bød samlet ind på entreprisen; renoveringen af byens gamle borgerforening – og især istandsættelsen af bygningens store sal.

bal

i borgerforeningen

Ved siden af teatersalen ligger den mindre spejlsal, der bød på udfordringer for de fire malerlærlinge, der under renoveringen havde til opgave at afrense salens rigt udskårne og limfarvede stukloft. Gennem mange dage havde lærlingene arbejdet uden at nå nævneværdige resultater, da man pludseligt kom på et gammelt fif, noget så lavpraktisk og dagligdags som havregrød... En stor portion havregryn og afmålt mængde vand blev sat i kog, og da grøden var færdig blev hele loftet ganske enkelt smurt over. Grøden tørrede ind natten over og dagen efter var det ligetil at skrabe både grød og limfarve ned i store flager.

GULD OG GRØNNE LILJER

Til højre fra kulturhuscaféen ligger Guldsalen; og er den ene ny og moderne i sit udtryk, er den anden som et langt skridt 100 år tilbage i tiden. Med udgangspunkt i tre store, kvadratiske loftslamper - hvidt matteret glas og ganske tynde, forgyldte metalkanter, der uvægerligt leder tankerne hen på 1920'ernes Art Deco og den tidligere Art Nouveau – er salen sat i stand.

Fra væggenes søjler vokser storblomstrende, hvide liljer med støvetgrønne blade og gule støvdragere og står kontrastfyldt på en klassisk mørkerød bund skarptskåret mod et kvadratisk mønster i guld – et mønster, der bærer inspiration fra loftets kvadratiske lamper. På balkonen drejer en bladguldstaffering sig rundt, mens kanten over det rigt udskårne gelænder er polstret med rød velour. De kvadratiske mønstre i guld er videreført på balkonnens søjler, som er laseret i lyserødt, for at give et lettere udtryk.

BUNDET TIL EN HELHED

Hvælvingerne over dørene og vinduerne langs balkonen er malet i samme mørkerøde nuance som søjlerne nedenunder mens kanterne er trukket op i guld, ligesom organiske bladranker breder sig ud over loftet og de ligeledes mørkerøde vægge, der omkranser salens scene. Oven over det hele hviler det rigt dekorerede loft med forgyldte hjørnerosetter, gesimser og profiler. Den varme, mørkerøde farve fra søjler og hvælvinger er trukket langt ud på loftet; den røde farve brydes langs hele salen af en smal stribe lyserødt i samme nuance som balkonnens søjler. Ikke meget, men nok til at binde balkon og loft sammen til en helhed.

MALERNE GIK SAMMEN

Og er resultatet af renoveringen af det gamle borgerforeningshus imponerende, er baggrunden mindst ligeså usædvanlig. Foreningen – og bygherren – bag renoveringsprojektet havde oprindeligt rettet henvendelse til Svendborg Tekniske Skole og skolens dekorationsmaleruddannelse. Foreningen ville vide, om skolen og dekorationsmalerne ville

Før arbejdet gik i gang kom alle svende på kursus i forgyldningsteknik og gamle maleteknikker. Kurserne blev afholdt af Svendborg Tekniske Skole i samarbejde med Svendborg Malerlaug. Men ikke kun uddannede malersvende deltog i arbejdet. Også skolepraktikelever og elever på maleruddannelsens grundforløb deltog ved siden af kursister på skolens dekorationsmaleruddannelse.

stå for arbejdet med at bringe den fordums så prægtige sal til ære og værdighed igen. Dels med forslag til dekoration, dels med det praktiske malararbejde. Arbejdet lå til højrebenet, men skolen var klar over, at eleverne med en accept, ville tage lønnet arbejde og dermed være i direkte konkurrence med de lokale malere, hvad der ikke er skolens opgave. Skolen gik derfor videre med henvendelsen til Svendborg Malerlaug, og her gik der ikke lang tid, før lavets oldermann, Jens N. Ahler, havde fået en ide; hvis nu byens malere under en eller anden form gik sammen om opgaven, så kunne den måske løses lokalt frem for at ende hos en udenbys maler. Og fra tanke til handling var der ikke langt i det sydfynske, så oldermannen fik hurtigt indkaldt lavets medlemmer til møde.

– Og ideen blev solgt godt. Alle lavets medlemmer bakkede op om tanken om et anpartsselskab, der kunne byde ind på opgaven. Og det var ligesom betingelsen. Var der så meget som et medlem, der havde sagt nej til at gå med, var projektet faldet.

– Alle skulle gå med, ellers kunne lavet dårligt stå som stifter og indskyder af penge til et anpartsselskab, fortæller Søren A. Hansen, Skårup Malerforening, der kom med i den styregruppe, der blev nedsat til lejligheden.

STYRKET MALERFAG

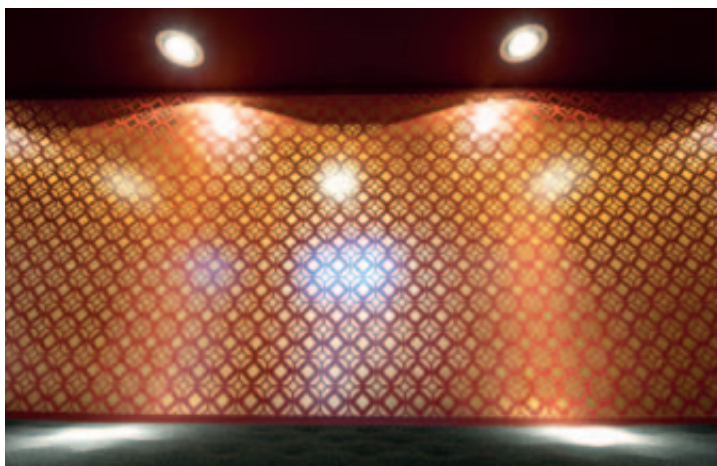
Gruppens første opgave var at "overbevise" bygherren om, at lavet samlet kunne byde ind på hele entreprisen og ikke kun den gamle sal. Dernæst at medlemmerne kunne samarbejde og udføre arbejdet til den rigtige pris. En anden forudsætning var, at det var et samlet bygningsmalerfag på Sydfyn, der gik sammen om opgaven; altså både svende, mestre og teknisk skole skulle være med.

– Vi fik salen målt op af fagforeningens beregnerkontor og kom med et bud på opgaven. Vores bud lå sådan cirka på, hvad bygherren havde forventet, fortæller Søren A. Hansen.

Og herfra tog arbejdet fart. Gennem hele vinteren 2010, foråret og det meste af sommeren, arbejdede lavsmedlemmerne og deres svende i huset godt hjulpet af Flügger, der sponsorerede materialerne til arbejdet. Og med mange »gevinster« til følge:

– Vi fik styrket samarbejdet i lavet og i det hele taget blandt malerne både mester, svende og fagforening her på Sydfyn. Vi fik gjort malerfaget synligt lokalt, og vi fik vores dygtige tekniske skole med i projektet, siger Søren A. Hansen og fortsætter:

– Principielt kunne lavet have sponsoreret en pose penge til arbejdet og fået vores navn indgraveret på en forgyldt plade sammen med navnene på alle de andre sponsorer. Nu valgte vi i stedet at gå sammen om opgaven og løse den i fællesskab. Og jeg tør godt fastslå, at vi har fået ligeså meget ud af det, som Borgerforeningen, ikke økonomisk men på alle andre områder.

Alle kræfter blev sat i for at give byens borgerforeningsbus nyt liv. Flügger sponsorerede materialerne, ligesom fagforeningens beregnerkontor målte opgaven op – uden beregning – inden lavet gav sin pris.

bal
i borgerforeningen

